

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	8 korona.
Félévre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ
Dr. GAAL ENDRE.

SZERKESZTŐSÉG:
Dr. Gaal Endre lakása, Csikszereda (Mikó-utca)
KIADÓHIVATAL:
APAFEI MIHÁLY-UTCA 13. SZ. (Gyönös Gyula).
Hirdetési díjak előre fizetendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Az új választóreformról.

Csikszereda, 1913. március 7.

Társadalmunk demokratikus irányú fejlődésének egyik lényeges elvét látjuk abban, hogy az új választóreform a szavazójogot a VI. elemi elvégzésnek feltételével értelmi cenzus-hoz köti. Ha valahol úgy nálunk, ahol a magyar társadalom csaknem 50% a analfabeta, a jogkiterjesztés kérdésében nem téveszthető szem elől a vezető elv.

Ezt parancsolja azon egyszerű igazság, hogy nem a szavazatok számának sokaságában, hanem azok értékes voltában fejeződik ki a nemzet suverainitása, akarata.

A parlamenti pártok erőarányainak igazságos megosztását, az arányos képviselőletet a napirendre tűzött választóreform van hivatva megoldani. Az új választóreform követelte értelmi cenzus mellett, hogy parlamentáriszmusunkba harmóniát visz be egyúttal a nemzet szupremáciáját propagálja; mert akadályt gördít az analfabéták legnagyobb kontingensét alkotó oláh nemzetiség elé, melyet sem a kellő politikai érettségnek hiánya, sem magyar államiaságunkat tagadó politikai aspirációi nem determinálhatnak parlamentáriszmusunkban való nagyobb térfoglalásra.

A választóreform normái az értelmi cenzus, valamint a 30 éves korhatár szabta conservatívizmus nem korlátozás, — a mint Giesswein mondotta a képviselőház március 6. iki ülésén, — hanem haladást jelent, amennyiben a tömeguralom és nemzetiségi veszedelem elleni küzdelmével a magyar állameszme és magyar faj propagálásának szolgálatába szegődött. Ebben az értelemben „progresszivitás” is van benne.

Mindaddig míg kormányzatpolitikánk a magyar társadalom divergens erőit nem sikerül testvérlesíteni, s amíg a szociáldemokrácia akciója hadüzemést jelent a magyar állameszmevel szemben, s míg tagadásba veszi mint és jövő fejlődésünket feltételező intézményeinket: addig az általános és egyenlő szavazás még jövő fejlődésünknek sem lehet létszeme.

A választójog nagyarányú kiterjesztése mellett egészen műveletlen és iskolázatlan egyének is bekerülnek a fentebbiek értelmében, a választók közé, akik teljesen tájékozatlan voltak miatt a politikai nagy kérdésekről, valamint az államról nem tudnának semmit. S így a politikai küzdelmeken,

pártok mérközésein könnyen tulterhelhetnek magukat. Vagy legfeljebb fanati zálható vak eszközei, szavazó gépei maradaának egyes politikai pártoknak.

Az általános szavazati jogi meddő vitái helyeti gondoskodaunk kell intenzív állampolgári nevelésről, mert ettől remélhető a nép szélesebb rétegének politikai érettsége, közéletünk problémái iránt való széleskörű érdeklődés. S csak így válhatik a választók szavazata a „nép szavává.” Bele kell nevelnünk hat jövőndő fejlődésünk szempontjából ifjúságunkba meg az elemi iskolában azt a tudatot, hogy minden egyes a nagy közületnek potolhatatlan tagja s hogy legyen az életben osztályrészül jutott szerepköre nagy vagy kicsiny, lelki ismeretesen be kell töltenie azt, mert magasabb rendeltetés szabta feladatánál fogva az egyes ugy a saját, mint a köz javát van hivatva előbbre vinni.

Kémenes Antal.

Elmaradt a nagy nap.

A politika nagy napja nagy meglepetést hozott. Az ellenzék mindeua eddigit messze felülmúló heves támadást ígért a választói jog törvényjavaslata tárgyalásának első napjára. Arról volt szó heteken át, hogy az ellenzék tagjai mind bevonulnak a parlamentbe s a javaslat tárgyalását minden eszközzel megakadályozzák, külön pedig az uralom szociáldemokrata szövetségesek rendeznek ugyanakkor az egész országot felforgató tömegsztrájkot.

Lettt pedig a véres forradalomból, fenyegetőző nekigyürkőzésből egy igen csendes, higgadt tüntetés a képviselőházban. Az ellenzék megjelent, némán végighallgatta Apponyi uttakozását a választójogi javaslat tárgyalása ellen, azután minden legkisebb incidens nélkül kivonult. — Elmaradt a nagy napról a szocialisták urali kooperációja, — a tömegsztrájk is.

Roppant örvendetes fordulat volna ez, ha az ellenzék jobb meggyőződésének, érelet belátásának felükerekedését láthatnánk benne az elfajult szene vedélyeken. — De a körülmények azt mutatják, hogy a nagy szenáció csak azért maradt el, mert az ellenzéknek nem volt elég ereje fenyegetéseinek bevaltására, s mert meghasonlott saját magával és szövetséges társaival. A nagy nap azonban lyeten kimenetelével is nevezetes nappá lett, a terrorizmus hanyatlásának kezdőpontjává.

Ebből a szempontból szerfelett érdekes volt az ellenzék keddi szereplése. Apponyi a kormány becsületében gázoló, megsemmisítő szatirája megjegyzések helyett statisztikai adatokkal fűszerezte beszédét, közben pedig kijelentette, hogy az új választási eljárásban ő is az erielmiségnek kívánja fenntartani a vezető szerepet. És az egész ellenzék egyetlen szó ellenvetés nélkül belátja ezt végig. Ez pedig nem egyéb, mint nyílt szakítás az osztályuralom ellen harcoló szociáldemokratákkal és egyenes ráhejyekedés a kormány és a többség elvi álláspontjára. Az ellenzéknek ezzel a magatartásával kétségtelenül összefügg az, hogy a szervezett munkásság mas napra halasztotta el a tömegsztrájkot.

Ugyanílyen jelentős mozzanat az ellenzés meghajlása a parlament legalitása előtt. Hasztalanul mondja Apponyi szóval, hogy nem ismeri el a kormány, a mai képviselőház tevékenységét, mikor tettel ellenkezőt tanusítanak, mert hiszen a tettek nemcsak Apponyinál, hanem minden Demosthenesnél is szebben beszélnek. Apponyi pedig azt cselekedte, hogy szabályszerint feliratkozott a Ház jegyzőjénél, annak rendje és módja szerint aposztrófalta a „tisztelt Házat” és valamennyi ellenzéki társával együtt alkalmazkodott a házszabályokhoz. — Rést vettek tehát a működésben annak a parlamentnek, amelyet eddig nem léteznek, vagy csupán munkapárti értekezletnek tekintettek.

Egyébiránt az illegális szulytalan vadjára igen talpraesetten felelt meg Lukács miniszterelnök azzal a kijelentésével, hogy a törvényhozásban június negyedikéig voltak a törvényességgel össze nem férő állapotok s az említett napon történt meg a törvényesség helyreállításra továbbá azzal, hogy az alkotmány értelmében a törvények alkotására nem pártok vannak hivatva, hanem a tanácskozásban és a szavazásban résztvevő képviselők.

A nagy nap tehát a kormánynak és a többségnek oly nagy és fényes erkölcsi diadalával végződött, hogy azt későbbi események el nem homályosíthatják. Hisz az ellenzék maga dobta el azt a haszontalan, zenebonás, terrorisztikus tüküktát, amelyet eddig követett s amelynek sikerét egyáltalán nem remélhette a kormány és a munkapárt becsület, de erélyes magatartásával szemben.

Az ellenzék tehát megkérte az általa proklamált döntő ütközést elől. Vajha belátja, hogy a botrányesinálással való felhagyás még nem egyértelmű a képviselői kötelességek teljesítésével. Reméljük, hogy az ellenzék sajtója is követni fogja a vezérek példáját s felhagy azzal a hanggal, mely ezen hónapok krónikájának örök szégyene marad.

— Rabi választás utolsó felvonása is lejátszódott, a váltás- és közoktatásügyi miniszter jóváhagyta Glasner Jakab megválasztását. Határozatát nyolc gépelt íven igazolta meg, a melyben a fellebbezők állításainak valótlanságát, Ringvold Márk elnöknek rossz-hiszmű eljárását mutatja ki.

Országos közgazdasági alap.

Köllő Ignác, marostorda vármegye agilis alispánja javaslatot terjesztett közgyűlése elé egy országos közgazdasági alap megteremtése érdekében. Mindaz, a mit előterjesztésében elmond, a székelység gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekében előmozdítása érdekében történik, mindaz tehát megszívlelendő és megvitandó kezdeményezés. A tirs törvényhatóság megkeresését bizonyára Csikvármegye is tárgyainál fogja, s megvagyunk győződve, hogy a székelyi érdekek előmozdítása érdekében is megtalálja a maga elhatározását. Mindenesre örövendünk ennek a mozgalomnak, mert minden mozgalom, a mely a székelységi meginduló nemzeti ügy, lévén Erdély magyar-ságának sorsa a székelység kezében. És annál inkább örövendünk e mozgalomnak azért, mert azt vármegyéknek egyik szülőtte kezdeményezte, aki majd ha a megoldás apró kérdéseire kerül a sor, ami speciális érdekeinket is istapíni bizonyára kötelességének tartja.

Az előterjesztést, s a határozatot szoros-rint közöljük.

Tekintetes Törvényhatósági Közgyűlés!

11 éve mult, hogy a m. kir. kormánya a Tzékelyföldnek elmaradt közgazdaságát és kulturáját előbbre viendő, felállította a székelyi-földi kirendeltséget.

Nem eelőm a kirendeltség által végzett munkának felsorolása és lehetnek különbözők a vélemények e tekintetben, hogy a székelyi-földi kirendeltség minden gazdasági vonalon és minden tenykedése által megfélelt-e a közvárokozásnak és hivatásának, de e helyen legjobb meggyőződésesem szerint megállapítom azt, hogy a közgazdasági ügyek fölfeltele: a szövetkezés eszméjének terjesztése és az eszmének a közgazdasági életbe bevitele által, továbbá a földgazdaságunk egyik legnagyobb hiányának, a közlegelők szerzésének mindenkori és jóindulatú kezdeményezése, támogatása által el nem évülő érdemeket szerzett.

A szövetkezés által a művelődés, a föld művelés, ipar és kereskedelem elem-ibe segít bevezetni a kormányhatóság a földművelő osztályt, míg a közlegelők szerzése által a földművelés egyik legfontosabb ágának, az állattenyésztésnek kelő foku emelhetésének lehetőségét alapozza meg.

Örömmel fogadja tehát az ország lakossága azt a kormányhatósági törekvést, hogy a ruhén kirendeltség után a székelyi föld, majd ennek erdélyrészi kirendeltségek kiterjesztését határozta el nemcsak, de az itt elért eredményeknek felismerése után ma már Nagyvárad és Temesvár székelylely újabb kirendeltségeket is szervezett.

A közgazdasági igazgatásnak ez a decentralizációja a közgazdaságnak ily módoni gyakorlatossága meg fogja teremni a dásos gyümölcsöt.

Azonban, hogy a földgazdaság egymagában ki nem elégíti az életszükségleteket és hogy egymagában nem elegendő a nemzeti vagyonosodás eszközésére, azt nemcsak általános szegénységünk igazolja hanem közlelfoghatóan tanúsítja az európai ipari kulturálmok gazdsága is.

Élő példák nyomdokába kívánja terelni tehát az államkormány magyar nemzetünket, midőn az utóbbi évtizedben az ipar és kereskedelem előmozdítását egyik feladatunk tüzte ki, midőn közgazdasági életünk átalakítását mesterséges és celtudatos eszközökkel az ipar

és kereskedelem felé tereli, midőn a magyar közgazdasági életnek új erőforrásait az ipar és kereskedelem fejlesztésében találja.

Ezt a célt szolgálja kereskedelemügyi miniszter urnak azon legutóbbi életbevigő intézkedése, melylyel a négy székelyi vármegyére kiterjedő iparfejlesztés szükségét kimondotta s ennek létesítése érdekében miniszteri biztot nevezett ki.

Tekintetes Törvényhatóság!

Szemeinkkel látjuk, évek óta állandó igazlomban tartja az egész országot az a körülmény, hogy Erdélynek földgazda van, melyhez nemzeti életünk közgazdaságunk megújodás reményét fűztük és azt látjuk, hogy a nemzet boldogulásának feltételeit magában rejtő kínés nap nap után válik semmivé.

Gyárak, munkás pezsgő élet, svagyi gyarapodás helyett lemondás, vesztett remény jelentkezik, mert nincs tőke, a külföldi vonakodó befektetéseket tenni és nincsenek szakértő munkásaink, akik bevezessenek bannunket a hasznos és boldogító munkának igéretföldjére.

Látjuk, közlelfogható adataink vannak, hogy legszükségesebb ipari cikkeinket a külföld szolgáltatja.

Látjuk, közlelfogható adataink vannak, hogy dacára Ausztria iparfejlesztésének, a kettes monarchia évi behozatala 700 millió koronával haladja meg kiviteleinkezt, a mi közgazdasági hátramaradottságunknak legszigorubb szegénységi bizonyítványa.

Látjuk, hogy természeti kincseink kihasználatlanul, értékek nélkül hevernek s népünk szegényedik és a kivándorlás óriási mértékűt őt.

Mi mindezeket látjuk, tudjuk és mégis másoktól, a vagyonba feleltünk magasan álló külfölditől várjuk a megmentést.

Pedig elsősorban magunknak kell eszelednünk! Iparra és csak iparfejlesztésre kell gondolkodnunk minden percben és minden áron, s ennek fejlesztése nyomán fejlődni fog földgazdaságunk és kereskedelmünk és népünknek százezrei lithon fogják megtalálni boldogulásuk azon forrását, melyeket más kultúralamok lakói is saját hazájukban keresnek és találnak fel.

A négy székelyi vármegye iparának fejlesztését, mint a hol emberben és anyagban legnagyobb az araválóság és bőség — tűzte ki legsürgösebb feladatú a m. kir. kormány.

Hő tehát, hogy a székelyi vármegyék között a vezérli Maros-Torda vármegye elsőnek értes meg a nagy élt és siessen teljes erővel, gondolatokkal és tettekkel a haladás útjára lépni.

Minden vonalon ki kell venünk részünket a munkából.

Ugy de tőke nélkül, pénz nélkül jó szándékunk kevés eredményt ígér.

Országos nagy közgazdasági alapra van tehát szükségünk, melylyel munkába állhatunk. Országos nagy közgazdasági alapra van szükségünk, mely önmagában is és a magyar állam tekintélyének tökélyre bizottságot nyújt arra, hogy társadalmunknak pol árai bátran merjék filérisiket ipari befektetésekre adni.

Oly országos közgazdasági alapra, mely a külföldi tőket a szükséges arányban fogja ide vonzani és a mely megnyitja az utat a külföldi szakemberek, szakmunkások előtt az ide bejövételre, hogy azok velünk dolgozzanak közgazdaságunk átalakítása és nagygyá tételére.

Ily országos alap a haza polgárainak további megterhelése nélkül volna létesítenő.

E célra szolgálhat:

1. Az 1868. XXXII. t. c. 8. §. alapján az állami egyenes adók után szedhető földtermentesítési pótlék vagy járuléki feleslege.

U. i. az állami költségvetésről szóló 1912. évi LXVI. t. c. 3. §. VI. fejezet 7. tétele alatt felsorolt egyenes adók összege több mint 283.849.934 koronát tesz ki.

Az 1880. évi IX. t. c. szerint a földtermentesítési pótlék az egyenes adók 9 illetve 8 százaléka, jövedelem adónál annak 30 százaléka.

Ha a kisebb kulcsot, a 8 százalékat alkalmazzuk, az egyenes adókból 22.707.994 korona foly be. Ezzel szemben az 1912. évi költségvetési törvény 2. §. VII. fejt. 3, 4, 5, 6. pontjai alatt a földtermentesítési kölcsön törlesztésére 17.488.548 korona van lekötve.

E szerint ezen címen évi 5.219.446 korona különbözet mutatkozik.

2. Az 1912. évi LXVI. t. c. 2. §. XIX. fe-

jezet 6. pontja alatt az állami bevételekből szintén rendes kiadásként 8.000.000 korona van lekötve iparfejlesztésre.

3. Az 1912. LXVI. t. c. 2. §. XX. fejezet 32. tétele alatt miniszteri kirendeltségek dologi kiadásai címen rendes kiadásul 2.182.595 korona van beállítva.

Eltelkintve az átmeneti és beruházási címek alatt beállított vonatkozó kiadásoktól, — 15.402.041 korona oly állami bevételre mutathatunk rá, mely országos közgazdasági alap létesítésére évenként rendelkezésre állónak látszik, — melyet, ha 45—50 év tartamára tőkésíteni akarunk, több mint 300.800.000 korona alap tőkéje lehet az országos közgazdasági alapnak.

Ha eltekintjük a földtermentesítési pótlék után látszó 5.219.446 korona feleslegről, akkor is 10.182.595 korona áll mint rendes kiadás rendelkezésére, mely 50 évre tőkésítve 2 millió 300 ezer koronát tesz ki.

4. ez az alaptóke növelhető volna évenként az e célra törvényhozás útján engedélyezendő sorsjáték által, a mi helyes berendezés mellett 1—2 milliót is kitehetne. (A hirlapírók nyugdíjvetésének több, mint 4.000.000 jövedelmű.)

Ezeknek előrebocsátása után előterjesztést tesztek a végett:

Szíveskedjék a tekintetes törvényhatósági közgyűlés az országgyűlés képviselőházához és a m. kir. kormányhoz feliratot intézet oly címből, hogy törvényhozással mondassék ki, miszerint:

1. a magyar állam közgazdaságának átalakítását hasonlóan az 1848. évi IX. t. c.-hez a nemzeti becsület védelme alá helyezni,

2. e célból országos közgazdasági alap létesítését elhatározza,

3. az országos közgazdasági alap létrehozása céljából a hátra levő 46 évi időtartamra lekötő az 1888. évi XXXII. t. c. 8. §. alapján az állami egyenes adók után a földtermentesítési céljaira fordítani rendelt adópótlék feleslegét, mely az 1912. évi LXVI. t. c. VII. fejezet 3. §. 7. tétele alatt felsorolt 283.849.934 korona egyenes adók után mintegy 22.707.994 koronát tesz ki,

amely összegből az 1912. évi LXVI. t. c. 2. §. VII. fejezet 3, 4, 5, 6. pontjai szerint 17.488.548 korona fordítatlan tőkésítés és kamatokra, ez alapon 5.219.446 korona felesleg mutatkozik,

4. ugyanezen célra szintén 46 évi időtartamra lekötő az 1912. évi LXVI. t. c. 2. §. XIX. fejezet 6. pontja alatt az állami bevételekből rendes kiadásként az iparfejlesztés céljaira lekötött 8.000.000 koronát,

5. ugyanezen célra szintén 46 évi időtartamra lekötő az 1912. évi LXVI. t. c. 2. §. XX. fejezet 32. tétele alatt a miniszteri kirendeltségek dologi kiadásai címen rendes kiadásul beállított 2.182.595 koronát,

6. ezen évi állami bevételeket tőkésíteni rendel s a miniszteri kirendeltségek eddigi dologi kiadásainak ezen alpból megfelelő, további segítése fenntartása mellett, a közgazdasági alapot az erdelyi részek közgazdaságának céljaira fordítja,

7. az 1907. évi III. t. cikk alapján szerzett eddigi jogok s illetve állami terhek fedezetéről költségvetésileg gondoskodik,

8. az országos közgazdasági alap gyűjtését 50 éven belül a szükséges és lehető számban rendezendő sorsjáték engedélyezése által is előmozdítja.

Tekintetes Közgyűlés! Ha engedelem államig biztosított új tőke áll rendelkezésre, nem kételkedem a felől, hogy ez megmenti a nemzeti becsületet attól, hogy Európában egyedül a magyar föld keblén fakadó gazforrások az itt bőséges mennyiségben nyugvó gazdag érekek, a nyers anyagok, termények, a magyar embri képességek feltárasa, földforgozása és értékesítése céljából szükséges tőkert kényőkörege keljen futnia a külföldhoz,

nem kételkedem, hogy ilyen tőke elég vonzó erővel fog binni arra, hogy társadalmunknak nemcsak arra hivatott egyéneit, de intézményeit is sorompóba állítsa, hogy itt élet és üzlet kedv tesz a hajtó mozgató erő,

nem kételkedem, hogy a társadalom önként fogja rövid időt alatt megkötözni az országos alap befektetés tőkéjét s hogy a külföld önként, gazdag jutalmak osztogatása nélkül is be fog kívánczani ide tőkéjevet,

nem kételkedem, hogy addig is, amíg ki-képezzük magunkat az új közgazdaság cél-

jaira, elegendő szakembert fog ide vonzani a tőke és a munka, a biológusoknak megnyitandó anyit ut, akik meztalanítanak bennünket és velünk fognak dolgozni a nemzet ujjaalakítása és közigazdaságunk naggya tételére.

nem kételkedem, hogy az ipar fellendülése esetén önkéntelenül is intenzívebb lesz a földmívelés oly mértékben, amint a nyers termények kereslete természetszerűleg növekedni fog s mindkettő révén emelkedni fog kereskedelmünk színvonalja és aránya szintén megfelelő arányban.

Maros-Vásárhelyen, 1913. február hó 23-án.

Köllő s. k.,
alispán.

Jenei József felszólalása s Köllő Ignác alispán részletes felvilágosítása után a közgyűlés az allandó választmány javaslatát egyhangulag elfogadván, hozza a következő határozatot.

A törvényhatósági bizottság az alispáni előterjesztésben felhozottakat mindenképen átérzi és magáévá teszi, s az abban kifejtett fontos indokokból kifolyólag az ország közigazdaságának átalakítása és különösen a székelvények iparának megteremtése érdekében felkéri az országgyűlés képviselőházát és a m. kir. kormányt annak törvényben leendő kimondására, hogy

1. a magyar állam közigazdaságának átalakítása, hasonlóan az 1848. évi IX. t. c.-ben foglalt kijelentéshez, a nemzeti becsület védelmére alá helyeztetik;

2. e célból országos Közigazdasági alap létesítetik;

3. az országos közigazdasági alap létrehozása céljából a még határolt negyvenhat évi időtartamra lekötötték az 1888. évi XXXIII. t. c. §-a alapján az állami egyenes adók után a földbehermentésis céljaira fordítani rendelt adópótlék feleslege, mely az 1912. évi LXVI. t. c. §-ának 7. tétele alatt felsorolt 283.489.934 korona egyenes adók után mintegy 22.707.994 koronát tesz ki; a mely összegből az 1912. évi LXVI. t. c. § VII. fejezete 3. 4. 5. pontjai szerint 17.488.548 korona fordítványon tőketörlesztés és kamatokra, ez alapon 5.219.446 korona felesleg mutatkozik;

4. ugyanezen célra szintén 46 évi időtartamra lekötötték az 1912. évi LXVI. t. c. 2. §-a XIX. fejezet 6. pontja alatt az állami bevételekről rendes kiadásként az iparfeljesztés céljaira lekötött 8.000.000 korona,

5. ugyanezen célra szintén 46 évi időtartamra lekötötték az 1912. évi LXVI. t. c. 2. §-a XX. fejezet 32. tétele alatt a miniszteri kirendeltségek dologi kiadásai címén rendes kiadásul beállított 2.182.595 korona,

6. ezen évenkénti állami bevételek tökéstendők s a miniszteri kirendeltségek dologi kiadásainak ezen alapról való további segélyezése fenntartása mellett, a közigazdasági alap különösen az erdélyi részek közigazdaságának céljaira fordítható,

7. az 1907. évi III. t. cikk alapján szerzett eddigi jogok s illetve állami terhek fedezetéről költségvetéssel tétetik gondoskodás,

8. az országos közigazdasági alap garapítása ötven éven belül szükséges és lehető számban rendezendő sorsjáték engedélyezése által is előmozdítandó.

A törvényhatósági bizottság utasítja az alispánt, hogy ezen véghatározatát felirat kíséretében terjessze föl az Országgyűlés képviselőházához, valamint a Miniszterelnök Önmegmáltóságához, egyben közölje valamennyi törvényhatósággal tárgyalás és hasontartalmu felirattal leendő támogatás céljából.

Elnökő főispán öszinte örömmel üdvözi a törvényhatósági bizottságot ezen határozata meghozataláért, mert ez egy fontos és a nemzet gazdasági életére kiható nagy eszmét vetett fel, melynek támogatása minden igaz hazafiúnak kötelessége.

A kivonat hitelül!

Maros-Vásárhely, 1913. február 28-án.

Dr. Balla Aladár,
főjegyző.

Közirtokossági gyűlés Ditrón.

Vettük az alábbi közleményt.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Sziveskedjek b. lapjában az alábbi közleménynek helyet adni.

Ditró község erdőirtokossága folyó év február 26-án az arányosítás befejezése után

első alakuló közgyűlését tartotta. E gyűlésre megjelent Csikszeredából Bodor Gyula főerdőtanácsos ur is. A gyűlés igen népes volt s már a felolvasásból előre lehetett látni, hogy zajos is lesz.

Egy részt a régi eseményekről való leszámolás, más részt a bizonytalan jövő képe csalogatott sokakat oda, hogy hát hogy is lesz ezután a dolog.

Azonban mint értesültem a népes felvonulásnak más indító okai is voltak. A gyűlést megelőző nap délutánján a birtokosság választmánya érkezeltelet tartott. Többek között szó esett arról is, hogy a közgyűlésben megjelene minden oly tagot, kik külön kikapták illetményüket s bár ha a közönség maradtakkal részesedéstük van, azok ha bár mely ügyben felszólalni akarnak, őket sokáig nem engedjék s fenyegető magatartással attól retentésük vissza. Arról is szóesett és intézkedés is történt hogy a birtokosság választmánya ossza fel magát a főmegközött s adott jelle, midőn az irón a fősztal mellől egyik főtisztviselő fel emeli, legyek magukat fenyegető helyzetbe s a legtektelebb lármba törjenek ki.

Mondhatom, ennek becsülettel meg is feleltek.

Némelyek valóságos kutyaugatást rendeztek, úgy hogy egyik társuk megszégyelve magát rászólt szomszédjára, hogy ne ugass, mint a kutya. Természetes ily előzmények és előkészületek után komoly munkát végezni nem igen lehetett. A gyűlés kezdetével az elnök többféle eseményt jelentett be a közgyűlésnek, mit az, tudomásul is vett.

Azonban a vihar a számadások megvizsgálására kiküldött bizottság tagjának Mezei Mihálynak egyik tételére vonatkozó s jegyzőkönyve adott nehézményesekor tört ki.

Ugyan is a birtokosság jegyzője Józsa Sándor a birtokosság pénztárából jutalom címen 1912. évben kivett 500 koronát. Mint jogtalan kifizetés ellen tiltakozott Mezei Mihály. A bejelentések során Gaal Miklós felszólalt s kimutatta, hogy ezen kifizetés ha jogos lenne is, de ezen pénztárt semmi körülmények között nem terelheti; s annak kifizetése ellen tiltakozik. Erre Józsa igyekezett az elnökség álláspontját megvédeni az elnökségtől izzó szavával a személyeskedés terére lépve oly kifejezésekre ragadtatta magát, ami a józanabb gondolkodók egyének utálatát és teljes megvetését vonja maga után. De azért a hangulat az övé maradt s a fiatal választmány társai hűségesen kitartottak az ordítózásban mellette. Hogy ezen tulajdon pénzelekről az olvasó közönség is némi tájékozást szerezhesen szükségesnek tartom. annak eredetét megvilágítani.

Ugyan is a birtokosság perben volt Urmánczi János maroshévízi lakossal 544 holdas területen található faállományuk hová tartozandósága miatt.

A talaj tulajdonosa Urmánczi János volt. Az azon található fa pedig Ditró községé, mely szintén telekönnyűvel biztosítva volt.

Ezen megosztott tulajdonok miatt ezelőtt 26 évvel perkeződtek s most a Józsa birtokossági jegyzősege alatt nyertek a község jogok igényeinek elismerése mellett befejezést. Ezt a kedvező eredményt Józsa — elég botorul — magának akarta tulajdonítani, s a választmányt arra bírta, hogy ajánljanak meg neki jutalomképpen 6000 koronát. A választmány erre hajlandónak igérkezett, miután megelőzőleg Józsa mint mondják a választmányi családtagjait mézél és különféle gyümölcsöket eláttatja, hogy azt pártolótág a közgyűlésnek előtérjtsék.

A nagygyűlés 1909. január 14-én volt. A nagygyűlés elis fogadta, de a határozatot Császárt Antal s társa megfellebbezték. Az ügy a közigazgatási bíróságnál nyert befejezést s 3406—910. végzésével, — mely az adományszóásról hozott határozatokat megsemmisítettek. Amde Józsa úgy gondolkodott, hogy nem muszáj minden végzést a birtokosság orrára bigeszteni. Nem is látott az soha napvilágot; s arról sem a választmány, sem a birtokosság máig sem bir tudomással.

No de ez a kicsinyes ítélet csak nem állítja meg a világ kerekét? Valamit azért még is tenni kell. Mit? 1911-ben a birtokossági elnökkel kiutalt a jutalomból 2000 K. Fel veszi az eredményt az elnök a decemcer 29-én tartott nagy gyűlésnek mint kész dolgot bejelenti.

Mit tehettünk ellene, mint azt, hogy az eljárás a közigazgatási érdeszeti bizottsághoz megfellebbeztük. Ez 1912. január első napjaiban történt.

Mit képzelnék mi lett az eredmény? Semmi! Még soha fellebbezésünkre válasz nem érkezett. A 2000 koronás tételért panaszt tettünk az alispán úrnál, mire ő kiküldötte Farkas Imre számvéve urat. A tételek találta, az összeadás jó volt. A 2000 koronás tételre Józsa igazolta, hogy az neki jegyzőkönyvi határozat alapján jár. De oda már nem terjed ki a számvéve ur figyelmé, hogy a határozat vajon felsőbb hatóságilag jóvá lett-e hagyva. Neki ez a Hekuba.

Ezekből látni lehet, hogy Józsanak sem 2000, sem 500, sem egy koronára jogos igénye nincs és nem is lehet soha. Ily eljárás mellett indultalanság lenne azt várni is. Ki akar adjon a zsebéből, de ez előgyasztott méz árát ne ígyvezzék a közös rovására más tulajdonos társainak kifizetleteni.

A birtokosság az Urmánczi féle terület átadta a községnek háztársai költség fedezésére. Az átadás alkalmával kikötötte, hogy minden költséget, melyek a folytatott perekkel felmerültek, köteles kiegyenlíteni.

Ezek után legyek fel, hogy Józsanak követelése jogos, akkor is azt ennek a gyagyonnak kellene megfizetni, mert az adományozás abból és annak terhére lett téve. Így tehát semmi esetre sem terüli azt a pénztárt, melyből a kifizetés eszközöltetett. A lefolyt gyűlés fontosabb tárgyai körül még említési érdemel az, hogy a birtokosság holdankint 5-ig egy-egy szavazathat állapította meg a szavazati jogosultságot, azon felül pedig minden 5 egyet számít fel 50-ig. Senkinek 10-nél több szavazata nem lehet. A szabályt összeállított szakértő 5 hold után szerette volna a szavazatok számát megállapítani. A tisztviselők eddigi fizetésüket, elnök, jegyző, gazda, pénztárnok duplára felemeltették.

Egy kissé furcsának tartom ezt az eljárást, hogy azt akkor teszik, midőn a szabályok és a jogosultak névjegyeike most lévén beterveznie, meg helybenhagyva nincs, s egy egészen más tulajdonos rovására előlegesen intézkednek.

Jó lesz előre nem inni a medve bőrére. Törvénytelen intézkedést a felsőbb hatóság is észre veszi.

Maradtam tekintetes Szerkesztő urnak kiváló tisztelettel,

Ditró, 1913. évi március hó 1-én.

Csily Alajos.

CSARNOK.

Legény-estély.

Szép volt, elegáns volt. És ami a fő, hangulatos!!

Aki megszokta ennek a kis városnak még kicsibbségénél is polgottabb társaságát, az valójában elcsodálkozhatott a legény-estély sikerén. Nagy községnél, fesztelenség, mindig emelkedett hangulat s egy asztalhoz ült nagy társaság cáfolták meg az eddigi tényeket, hogy talán nincs is szétluzás it, csak meg kell találni a kelő formát, a hangot, a módozatokat mindenféle dolognak a megrendezésére. — Mert hisz Csikszereda városi ur társasága sokkal intelligensbb annál, semhogy az élett harcainak surlódásait a társadalmi élet működéséig vigye ki.

Akik ott voltak bátran elmondhatják, hogy Csikszereda városának legszebb és legkedvesebb mulatsága volt a legény-estély. Az első pertől kezdve az emelkedett hangulat fogva tartotta az embereket, a reggeli 5 óra meg mindenképpen a bálteremben talált, s a bál közönsége 8 órakor oszladozott szét. Nem a lump legények, hanem a társaság. A lumpok találtak alkalmat és erre indokot, hogy tekintet nélkül a rossz esztendőre még a déli órák is ringassák magukat az éjszakai tüzökben. Jól van ez így. Szégyen volna a mi bajlínkar kollektívra, ha ilyen folytatódások kiruccanások nem tartkítanak annak szépségeit.

A tánc? Az tűz volt. A csárdás hangulata emelkedett, táncosai dévajok és szerelmek, csapongók és a vágytól izzók, a boston keríngője keccses, simán szökölöl, táncosai szemében az elegancia, külső formáin a keccsesség uralkodott. Ez az ajkák rendületlenül szavaltak. Ki tartja miről? Talán szerelemről! Mert hát a boston kiitné tén, a testi farság elmarad, annál inkább szípkörkázik a szellemesség.

A bál sikere egy szóban van, s az a rendezés. A rendezésnek tudni illik abban a mesteri elhatározásában, hogy a legények estélyének elnöke Mikó Bálint lett. Az ő személye volt a siker, az ő személye volt az előlétezőség.

És az ő mindenkor lekötendő módora volt a hangulat.

Cigány is kitűnő volt. A Ráduly Béni Árpád megfogott bandája újra kitatarozva elég jól muzsikált. Egy szóval a siker teljes volt.

A megjelent urasszonyok közül feljegyeztük Gyalóky Sándornét, Demény Ferencznét, dr. Boeskor Bélanét, László Gézanét, Jerszák Jánosnét, Pap Andrasnét, Filep Sándornét, Gösy Árpádnét, Merza Jánosnét, Kovács Lajosnét, Szalay Tibornét, Szász Lajosnét, özv. Molnár Lászlónét, dr. Éthes Zoltánét, Jeney Lászlónét, Vég Józsefnét, Jakab Antalnét, Cseresznyés Emlinét, Aczél Ödönét, Ujfalusi Jenőnét, Miske Elekét, Rajz Zoltánét, Veress Domokosnét, Barla Deszónét, a leányok közül megjelentek Möriz Vilma, Demény Irénke, Demény Belluska, Jakab Luizika, Róth Elvira, Miske Ózika, Merza Juliska, Jerszák Mariska, László Piroksa, Pap Ilonka, König Blanka, Szász Paula, Kovács Mariska, Molnár Mariska és Székely Róza. Az estélyen megjelent Mikó Bálint v. b. t. t., mint az estély díszelőke, kit Ráduly B. Árpád zenekara a Rákóczy-indulóval fogadott.

KÖZGAZDASÁG.

Bikavásár.

Csikvármegye Gazdasági Egyesülete, mint vármegyei mezőgazdasági bizottság által 1913 évi március hó 31-én Csikszereuban tartando XXV. évi Bikavásár tervezete:

— Az állatoknak a szükséges vezetőkkel d. e. 9 órakor a helyszínen kell legyennek.

A vármegyéből a vásárra hajtott tenyész-bikáknak valamelyik járási mezőgazdasági bizottság által kiállított tenyészigazolvánnyal kell bírniuk, mely felmutatandó.

Idegen vármegyéből hajtott tenyészigazolványos bikák vizsgálat alá vétetnek s a vármegyei községek által csak az esetben vásárolhatók meg, ha tenyészigazolványuk itt érvényesítették.

Tenyészigazolvány nélküli bikák csak másod foku fölülvizsgálat alá állíthatók. Ha valamely tulajdonos serlemlenek talajja, hogy bikája részére a járási mezőgazdasági bizottság a tenyészigazolványt ki nem adta, ez iránti felelősséget az illetékes járási főszolgabíró-sághoz kell a vásár napját legalább négy nappal megelőzőleg benyújtani, honnan az elutasítás indokai mellett az alispánhoz oly időben terjesztendő be, hogy a felülvizsgálat a vásár alkalmával teljesíthető legyen.

A tenyészigazolványos bikák közül a községek előjáróságai, vagy a közbirtokosságok megbízottai szabadon választhatnak s a vételár a tulajdonossal kialakíthatják.

A kir. gazdasági felügyelő a községek részére a tenyészbikákat a felhajtáshoz és szűk-séglethez képest lehetőleg ezen vásáron fogja beszerezni s azok árát az arra igényt tartó községek helyett 10 százalékos árkedvezményt és két feleli kamatmentes részletfizetés engedélyezése mellett kiutalni.

A községek részére a kir. gazdasági felügyelőség közvetítése útján vásároló bikák az átvétel napjától számított egy évre államköltségen biztosítottak.

A vármegyei mezőgazdasági bizottság küldöttsége, mint másod foku hatóság csak olyan tenyészőket békít vizsgálat felül díjtalanul, kik az egyesületek legalább évdíjas tagjai. Azok, kik az egyesületek nem tagjai, valamint az idegen vármegyéből hajtott bikák tulajdonosaik kötelesek az egyesület pénztárába minden bika után 6 koronát a vásár megnyitása előtt befizetni s az erről szóló nyugtatványt a helyszínen felmutatni. Azon községi Gazdakörök tagjai, melyek a Gazdasági egyesületbe tagul fel vannak véve, ha gazdaköri tagságukról írásbeli igazolványt mutatnak fel, az előbbi feltételt mellett csak 3 korona fizetésére kötelesek. — Azon községek előjárói, vagy megbízottai, melyek részletfizetésre kívannak tenyészbikát vásárolni, ezen szándékat előjegyzésben a helybeli kir. gazdasági felügyelő-séggel írásban jelentsék be s a vásár alkalmával hozzák magukkal a község pecsétét.

A kir. gazdasági felügyelőség útján vásárolt bikák ára eladóknak csak egy hónap múlva fizetetik ki. Eladók, ha a Gazdasági Egyesületnek nem tagjai, kötelesek a vásár megkezdésénél az eladási ár 2 százalékát a Gazdasági Egyesület pénztárába előjegyzés nyomban lefizetni.

A vásár ügyeit a Gazdasági Egyesület mint vármegyei mezőgazdasági bizottság intézi s a

II-od foku bírálatokat a vármegye alispánjának előkötete alatt külön küldöttség tejesíti.

Táviról hajtott bikák éjjeli elhelyezéséről a tulajdonos költségére a Gazdasági Egyesület lehetőleg gondoskodik. E végből a vásár napját megelőzőleg legalább három nappal a Gazdasági Egyesülethez kell fordulni.

Minden további felvilágosításért a Gazdasági Egyesület titkári hivatalához és a kir. gazdasági felügyelőséghez kell fordulni.

Csikszere, 1913. február 25-én.

A Gazdasági Egyesület leazótárasatmányja, mint vármegyei mezőgazdasági bizottság.

Pályázat.

A Csikvármegyei Gazdasági Egyesület pályázatot hirdet a községi fajsloka kezelők, valamint a zöldségtermelés eredményesen oktató tanítók és tanítóok és a zöldségtermelésben legtöbb eredményt felmutató gazdák és gazdasszonyok jutalmazására, a következő feltételekkel:

1. Első sorban jutalmaztatnak azon fajsloka kezelők, kik a fajslokokról és fásitásokról szóló vármegyei szabályrendeletben körülírt feltételeknek megfelelő fajslokat eredményesen kezelnek s ilyen pályadíjban még nem részesültek.

2. Jutalmaztatnak a zöldségtermelésben legtöbb eredményt felmutató azon gazdák, gazdasszonyok, tanítók és tanítóok, kik erre szánt legalább 200 öl területen termelnek zöldséget és konyhakerti terményeket vagy azok magvait. (Murok, petrezselyem, zeller, paprika, paradicsom, uorka, hagyma, saláta, kaposzta, karabab, cékla, retek, kurtól, borsó, paszuly). Nem kivartatik, hogy egy-egy pályázó mindezeket termelje, sőt pályázhatik az is, ki a kívánt területen ezekből csak egy-két feleséget termel. Előnyben részesülnek azok, kik beigazolják, hogy a termelt zöldséget piacon értékesítik, valamint azok, kik zöldség és konyhakerti magvakat termelnek.

3. Jutalmaztatnak azon tanítók és tanítóok, kik iskolás növendékeiket a zöldségtermelésben sikeresen oktatták s ennek eredményt a tanítványaik által művelt területen bemutatják.

4. A pályázók fajslokaik és zöldségtermelői területei a Gazdasági egyesület kiküldöttei által megvizsgálatnak.

5. Pályadíj 600 korona osztatik ki, 100 50 és 30 korona díjakban.

6. A pályázatok írásban jelentendők be a Gazdasági egyesületnek (vármegyeház) folyó 1913. évi július hó 15-ig.

7. A pályázat eredményére nézve nem bír befolyással az, hogy pályázó saját, bérelt vagy közterületen foglalkozik-e a tejjel, de a művelt terület megmunkálása, beosztása és annak tisztántartása figyelembe vétetik.

Csikszere, 1913. február 25-én tartott ülésből.

A gazdasági egyesület igazgató választmány.

A Csikvármegyei Gazdasági Egyesület egy vasuti kocsi rakomány törökbuzaot fog a tagok közt kiosztani. A kiosztás és átvétel a csikszereadi vasuti állomáson történik. Egy métermáznál kevesebbet és 10 métermáznál többet senki sem vehet át. Viszont eladók a kiosztásból ki vannak zárva. A törökbuza ára ma szankint 15 korona, mely összeg az átvételkor fizetendő. Felhívjuk azon tagjainkat, kik a kiosztásban részesülni kívannak, hogy ezt s iródban azonnal jelentsék be. A kiosztáshoz szákokat átvendő ad

A Gazdasági egyesület.

HIREK.

— **Eljegyzés. Dr. Gaal Endre** vármegyei masodfokúigazó, lapunk felelős szerkesztője folyó hó 6-án eljegyezte **Sáska Annuskát** Gyergyószentmiklóson.

— **Borszek és a sanatorium.** Köztudomásu az a mozgalom, hogy az Országos Munkásbiztosító Pénztár az országban letes tendő tődbetegék és más sanatoriumokra az államtól 7 millió koronát kapott. Ezzel a ténnyel együtt vetődött fel az eszme, hogy az építendő sanatoriumok egyikét Borszékfűrdő kapja meg, vagy ha ez nem volna le-

hetséges Tusnád avagy Gyergyószentmiklós. Az országos pénztár igazgatósága a nyár folyamán látogatást is tett a vármegyében s a vezetőségnek leginkább Borszékfűrdő nyerte meg a tetszését. Ennek eredménye az, hogy a Ditró—szárhegyi közbirtokosság folyó hó 6-án tartott ülésében foglalkozott ezzel a kérdéssel, s dr. Szini János, valamint Puskás Adolf propeziójára örömmel vette tudomásul az országos pénztár szándékát, s a sanatorium építésére a szükséges helyet ingyen felajánlotta. A sanatorium a „Hetvezér” forrásnál lenne építve több mint egy millió korona költséggel, az télen és nyáron egyaránt befogadná a betegeit. Borszékfűrdő fejlődése a sanatorium felépítésével hatalmas lendületet venne, egy-magában egy évben Borszékfűrdőnek és környékének 600 000 korona forgalmat csinálna és megvetné alapját a téli életnek. Ezt a kérdést maga a vezetőség a legnagyobb jóindulattal tárgyalja és mi megvagyunk győződve arról, hogy e két község, ha a kérdés megvalósítása syükségessé teszi, egyéb hozzájárulásokat is, — mint kő és fa anyag — fog az építkezéshez adni. A sanatoriumnak megynékbe való elhelyezése első sorban a helyi munkásbiztosító pénztár igazgatójának az érdeme, aki a figyelmet a közpöntből erre terelte, másod-sorban a vármegye vezetőségéé, aki a helyi pénztár támogatásával az országos pénztár szinpatiaját vivta ki a megye részére.

— **Mozgósínház.** A helybeli állandó Edison Mozgósínházban, ma vasárnap folyó hó 9-én bemutatásra kerül: Dr. Gar El Huma Szenzációs detektiv történet 3 felvonásban. A mostanában nagyon kedvelt detektiv dráma egyike sem eri el ötletességben, találékonyságban és meglepő fordulatokban ezt a dramát. Vonat, földalati csatornák, buvóhelyek, sülyesítő kamarak, automobil üldözés, minden fel van használva ebben a képműben, melyben az események oly örületes gyorsasággal kergetik egymást, hogy a közönség elejétől végig letegefőjtva figyeli a történetet. Ezenkívül színe kerül még: „Jeges tengeri utazás” természet utáni felvétel. — A grófi korona”, érdekes vizjáték. „Kutyavadászati”, „Polidor szomorú órai”, rendkívül humoros. A legközelebbi előadás szerdán lesz változatos és teljesen új műsorral. — Az előadások kifogástalanok s ennél fogva meg is érdemlik a méltó partfogást.

— **Hatalozás.** Sepsiszentgyörgyön meghalt Sorbán János ny. alpolgármester életének 84. évében, szombaton délután temették.

— **Az új magyar gör. kath. egyház-megye.** Az új magyar gör. kath. egyház-megye szervezése, különösen a gör. kath. vallású székelyek részére nagy áldás, mert így megszabadulnak az elrománosító gör. kath. egyházi hatóságoktól. Hogy milyen nagy hálával fogadják a gör. kath. székelyek új egyházi beosztásukat, kitűnt legutóbb, amikor a mult hetekben Erdélyben járt a gör. kath. egyház-megye apostoli adminisztrátorának kiküldött dignitárus főpapja, kit mindenütt szeretettel, kitűró lelkesedéssel fogadtak. Nagy képtelenségek megszüntetésére van hivata az új egyház-megye, ami következtethető az alábbi tényekből. Is az új egyház-megyében: Gyergyószentmiklós. Csikszentgyörgy, Szépvíz gör. kath. plebánian mindenütt magyar a többség s ezeknek, ha némely helyen nem is minden vasárnap, de leginkább oláhul prédikálnak. Gyergyóvástab romanajku, de filialis egyháza Marosfő tiszta magyar s ezek gyermekei a vas-lahi ólái iskolába járnak, mert Marosfőn nincs iskola. Régi mulasztást hozott helyre az új egyház-megye szervezése. Réig kellett volna! Hogy ezzel többen beszélnek most a magyar nyelvet magyar érzelmeiddel? Hogy ezrelt volna kevesebb az eloláhosok? Magyarul?

— **Felmentés.** A belügyminiszter Kajtsa Józsefet a csikszereadi anyakönyvi kerületben viselt anyakönyvezető helyettesi tisztségére alól felmentette.

Szám 723 - 1913. ki

Hirdetmény.

Csikszereda város tanácsa közhírré teszi, hogy a honvédelmi miniszter 2702/913. sz. a. kelt rendelete értelmében az 1888. XVIII. t. c. illetve az 1912. évi XXX. t. c. 43. §. 3. és az 1912. évi XXX. t. c. 8. §. 3. pontja alapján az 1912-13. évben tényleges katonai szolgálata behívott, illetve visszatartott hadseregbeli (haditengerészeti és honvédségi nem tényleges állományu legénység gyám nélkül maradt családtagjai egyszersmindenkorraszólósegélybenfognak részesülni

Akik ily segélyre szorulnak, eziránti kérelmüket a városi katonaiügyi előadónál 15 nap alatt szóval vagy írásban terjesszék elő.

Csikszereda, 1913. március hó 4-én.

A városi tanács:

Dr. Kovács, Dr. Ujfalusi Jenő,
jegyző h. polgármester.

Ágybavizelés!

Azonali meggyintéssel
A kor és nem adatai közlése ellenében felvilágosítást ingyen nyújt: **Pfaller Georg**
Nürnberg K307 (Bajorország)

**ALKALMI BUTORVÉTELT AJÁNL
SZÉKELY ÉS RÉTI
BÜTORGYÁRA
MAROSVÁSÁRHELY — BRASSÓ
FÖTÉR 47. Kapu-u. 60.**

Komplett hálószoba berendezések tolettal már 400 KORONÁÉRT.

Hitelképes egyéneknek árfelemlés nélkül részletfizetésre is.

Óriási választék amerikai iroda berendezésekben, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök és teljes menyasszonyi

KELENGYÉKBEN.

Törvényesen bejegyzett véltjez.

Óvakodjunk értéktelen utáztatoktól!

Kinek drága az egészsége

és pénzét nem akarja hiábavaló dolgokra kiböni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhírű

Oroszlán Menthol Sósorszeszt

a háziszerek királyát.

Kapható 44 fill. 1.40 és 2.20 K eredeti üvegekben.

Főelárúsítás:

KELLER ISTVÁN gyógyszer-tárában

az „ATTILÁHOZ”.

Csikszentmártonban és Tusnádfürdön.

Csusz, közhvény, reuma, szaggatás, nyilalás, oldalszorás, keresztcsontfájás, derékoldal- vagy hátfájás, izom- és inbántalmak, kar- és lábgyengeség, merev végtagok és ujjak, görcsök, továbbá hűlés, megfázás, vagy légchuzamból származó bajok azonnal enyhülnek az Oroszlán Menthol Sósorszeszt használata által. Ha a fájó testrészt a dörzsölést nem tűri, úgy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, tejfájás, fejszaggatás, hajhullás, idegesség, bányaditság, kimerültség általános gyengeség eseteiben kivesesél ér fel a valódi Oroszlán Menthol Sósorszeszt. Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza nátha ha fellép, ugz emlékezzék az Oroszlán Menthol Sósorszesztre, mely a legkittinőbb és legelterjedtebb háziszert. Ezer és ezer más esetekben is kitiinő sikerrel lesz az Oroszlán Menthol Sósorszeszt használva.

Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer hálaírat tanuskozik róla, hogy az Oroszlán Menthol Sósorszeszt az emberiség jótévtje.

31-52

H I R D E T É S E K
olesó árszámítás
mellett közöltet-
nek s felvétetnek
a kiadóhivatalban.

VÁKÁR L., CSIKSZEREDÁBAN

KÖNYVNYOMDA, KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉS

Elvállal mindennemű könyvnyomdai munkákat, u. m.: báli meghívókat, falragaszokat, eljegyzési kártyákat, esküvői meghívókat, gyászlapokat, névjegyeket, röpiratokat, folyóiratokat. Nagy raktár egyházi, ügyvédi és községi nyomtatványokból. Szép választék finom irodai fehér-, fogalmi és miniszter papirokban, ugyszintén levélpapirok és borítékok, gyászszegélyű, és más színekben, diszdobozokban és mappákban, valamint finom irodai Anthracyn, kék, piros és zöld ténia, tusok, kitiinő peesztviaszok, írónok, tollak, tollszárak, törlőgumik, iskolai füzetek, rajzszeközök, hegedük és hegedüvonók, hurok, rajzpapírok, rajzfüzetek, körzők stb. cikkekben.

